

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	06.07.2017
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2018
Avaldamismärge:	RT I, 26.06.2017, 60

Kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seadus

Vastu võetud 19.05.2004

[RT I 2004, 46, 329](#)

jõustumine 01.07.2004, osaliselt vastavalt §-le 26.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
28.06.2004	RT I 2004, 54, 387	01.07.2004
23.03.2005	RT I 2005, 20, 127	24.04.2005
11.06.2008	RT I 2008, 28, 180	15.07.2008
19.06.2008	RT I 2008, 32, 198	15.07.2008
27.01.2011	RT I, 23.02.2011, 1	01.09.2011
17.02.2011	RT I, 21.03.2011, 2	01.01.2012 Kehtetu [RT I, 29.06.2012, 2]
08.12.2011	RT I, 22.12.2011, 3	23.12.2011 Kehtetu [RT I, 29.06.2012, 2]
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 2	09.07.2012, osaliselt 01.01.2013, 01.01.2014 ja 01.01.2015
20.03.2014	RT I, 26.03.2014, 7	21.09.2014 - Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi kohtuotsus tunnistab kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seaduse § 25 ¹ lg 2 põhiseaduse vastaseks ja kehtetuks osas, milles see ei näe ette tõhusat kontrollisüsteemi enne 1. jaanuari 2013 lõppenud järelevalve alusel tehtud järelevalvetööde teavitamata jätmise jätkuva põhjendatuse üle.
12.06.2014	RT I, 21.06.2014, 11	01.07.2014, osaliselt 01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud alates 2014. aasta 1. juulil jõus olevast redaktsioonist ministrite ametinimetused.
09.12.2014	RT I, 22.12.2014, 9	01.01.2015
18.02.2015	RT I, 06.03.2015, 22	16.03.2015
17.12.2015	RT I, 06.01.2016, 5	16.01.2016, osaliselt 01.01.2017
10.05.2017	RT I, 26.05.2017, 1	05.06.2017
07.06.2017	RT I, 26.06.2017, 17	06.07.2017
14.06.2017	RT I, 26.06.2017, 70	06.07.2017

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Kriminaalmenetluse seadustiku rakendamine kohtueelses menetluses

(1) Enne kriminaalmenetluse seadustiku jõustumist alustatud menetlus- ja jälitustoiming viiakse lõpule, järgides kriminaalmenetluse koodeksit ja jälitustegevuse seadust, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhtudel.

(2) Kriminaalasja kohtueelne menetlus viiakse prokuratuuris lõpule, järgides kriminaalmenetluse seadustiku §-des 223–227 sätestatud korda. Kriminaalmenetluse koodeksi § 176 kohaselt prokuratuurile saadetud kriminaalasjades, milles süüdistataval on kaitsja, ei teostata kriminaalmenetluse seadustiku §-des 224–225 sätestatud toiminguid, välja arvatud kaitsja taotlusel talle kriminaaltoimiku koopia andmine.

(3) Enne kriminaalmenetluse seadustiku jõustumist uurija või prokuröri tegevuse peale halduskohtusse esitatud kaebus vaadatakse halduskohtus läbi halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

§ 2. Kriminaalmenetluse seadustiku rakendamine kohtumenetluses

(1) Enne kriminaalmenetluse seadustiku jõustumist kohtusse saadetud kriminaalasja või kohtu alustatud erasüüdistusasja arutatakse maa- ja linnakohtus kriminaalmenetluse koodeksi sätteid järgides.

(2) Kui enne kriminaalmenetluse seadustiku jõustumist erasüüdistusasjas kohtule esitatud kriminaalmenetluse alustamise taotluse alusel pole kriminaalasja menetlemist alustatud, saadab kohus taotluse kriminaalmenetluse alustamise otsustamiseks kuriteo toimepanemise koha järgsele prokuratuurile. Taotluse esitamisel tasutud kautsjon tagastatakse.

(3) Enne kriminaalmenetluse seadustiku jõustumist esitatud avaldus, kaebus või protest lahendatakse ringkonnakohtus ja Riigikohtus apellatsiooni ja kassatsiooni kriminaalkohtumenetluse seadustiku sätteid järgides.

§ 2¹. Kriminaalmenetluse seadustiku § 268¹ rakendamine kohtumenetluses

(1) Kriminaalasjade suhtes, milles süüdistatav on kohtu alla antud enne 2008. aasta 15. juulit, ei kohaldata kriminaalmenetluse seadustiku § 268¹.

(2) Kui maakohtu koosseisu liikmel on arutamisel kriminaalasju, milles tehti kohtu alla andmise määrus enne 2008. aasta 15. juulit, võib ta lisaks võtta arutamisele ühe kriminaalasja, milles tehti kohtu alla andmise määrus pärast 2008. aasta 15. juulit, ning teisi kriminaalasju üksnes vastavalt käesoleva seadustiku § 268¹ lõigetes 2 ja 3 nimetatud eranditele.
[RT I 2008, 32, 198- jõust. 15.07.2008]

§ 2². Kriminaalmenetluse seadustiku §-des 202 ja 203 nimetatud määruste avaldamine

Kuni 2009. aasta 31. detsembrini väljastab prokuratuur teabenõude alusel kriminaalmenetluse seadustiku §-des 202 ja 203 nimetatud määrused § 408¹ lõigetes 2–5 sätestatud nõudeid arvestades, asendades kahtlustatava nime ja isikuandmed initsiaalide või tähemärgiga.
[RT I 2008, 32, 198- jõust. 15.07.2008]

§ 2³. Kohtuliku arutamise erisused pärast 2011. aasta 1. septembrit

(1) Üldmenetluses toimuva kohtuistungi helisalvestamine ning salvestiste kättesaadavaks tegemine vastavalt kriminaalmenetluse seadustiku § 156 lõikele 1 ja §-le 156¹ toimub kuni kohtutes tehniliste tingimuste loomiseni kriminaalmenetluse seadustiku enne 2011. aasta 1. septembrit kehtinud redaktsiooni kohaselt. [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega kohtuistungite helisalvestamisele ülemineku aja, tingimused ja korra.

(2) Kriminaalasja kohtulikul arutamisel, milles prokurör on kriminaaltoimiku kohtule esitanud enne 2011. aasta 1. septembrit, ei kohaldata 2011. aasta 1. septembril jõustunud kriminaalmenetluse seadustiku § 296 lõikes 2 sätestatud.

(3) Kui enne 2011. aasta 1. septembrit kohtusse saadetud kriminaalasjas tehtud maakohtu otsus apellatsiooni- või kassatsioonimenetluses tühistatakse ja kriminaalasi saadetakse maakohtule uueks arutamiseks teises kohtu koosseisus, järgitakse asja edasisel menetlemisel kehtiva kriminaalmenetluse seadustiku § 296 lõikes 2 sätestatud.
[RT I, 23.02.2011, 1- jõust. 01.09.2011]

§ 2⁴. Tsiviilhagi esitamise erandlik tähtaeg

Kriminaalasjades, milles prokuratuur on tunnistanud kohtueelse menetluse lõpuleviiduks enne 2011. aasta 1. septembrit, võib kannatanu esitada tsiviilhagi kuni kohtuliku uurimise lõpetamiseni maakohtus.

[RT I, 23.02.2011, 1- jõust. 01.09.2011]

§ 2⁵. Kriminaalmenetluse seadustiku § 38² rakendamine kohtumenetluses

Kriminaalmenetluse seadustiku § 38² kohaldatakse edasiulatuvalt hagidele, mis esitatakse pärast nimetatud paragrahvi jõustumist.

[RT I, 26.05.2017, 1- jõust. 05.06.2017]

2. peatükk SEADUSTE MUUTMINE

§ 3.–§ 18. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

3. peatükk SEADUSTE KEHTETUKS TUNNISTAMINE

§ 19.–§ 22. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

4. peatükk VOLITUSSÄTTED JA SEADUSE JÕUSTUMINE

§ 23. Vahistuse tähtaeg kohtueelses menetluses

Kuni 2005. aasta 1. jaanuarini võib eeluurimiskohtunik riigi peaprokuröri taotlusel kriminaalasja erilise keerukuse või mahukuse korral või kriminaalmenetluses rahvusvahelise koostööga kaasnevatel erandlikel asjaoludel pikendada kohtueelses menetluses isiku vahi all pidamise tähtaega üle ühe aasta.

§ 24. Volitussätted

(1) [Kehtetu -RT I 2008, 28, 180- jõust. 15.07.2008]

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 28, 180- jõust. 15.07.2008]

(3) Vabariigi Valitsus korraldab kriminaalmenetluse seadustiku, jälitustegevuse seaduse ja prokuratuuriseaduse avaldamise Riigi Teatajas kahe kuu jooksul pärast käesoleva seaduse jõustumist.

§ 25. Dokumendi keel

Kriminaalmenetluse seadustiku § 10 lõiget 3 ja § 144 võib kuni 2008. aasta 1. jaanuarini kohaldada selliselt, et võõrkeelsed dokumendid tõlgitakse hiljemalt kriminaaltoimiku kohtule saatmise või esitamise ajaks või prokuratuuri korraldusel või kui menetlusosaline taotleb seda kohtueelse menetluse käigus.

[RT I 2005, 20, 127- jõust. 24.04.2005]

§ 25¹. Jälitustoimingu lubade ja jälitustoimingu tegemisest teavitamata jätmise lubade kehtivus

(1) Kuni 2012. aasta 31. detsembrini antud jälitustoimingu load kehtivad neis märgitud isikute suhtes neis märgitud tähtaja lõpuni.

(2) Jälitustoimingute suhtes, mille loa tähtaeg lõppes enne 2013. aasta 1. jaanuari, kohaldatakse kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹³ lõigetes 1–5 sätestatud käesoleva paragrahvi lõigetes 3–8 nimetatud juhtudel ja erisusi arvestades.

[RT I, 06.03.2015, 22- jõust. 16.03.2015]

(3) Alates 2004. aasta 1. juulist antud eeluurimiskohtuniku loa alusel tehtud jälitustoimingute puhul, mille loa tähtaeg lõppes enne 2013. aasta 1. jaanuari, kontrollitakse jälitustoimingust teavitamata jätmise aluse esinemist juhul, kui vastav kriminaalasi ei ole saadetud süüdistusakti või kokkuleppega kohtu menetlusse.

[RT I, 06.03.2015, 22- jõust. 16.03.2015]

(4) Jälitusasutus kontrollib kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹³ lõikes 2 nimetatud jälitustoimingust teavitamata jätmise aluse olemasolu isiku puhul, kelle suhtes jälitustoiming tehti, ning jälitustoimikus selgelt

tuvastatava isiku puhul, kelle perekonna- või eraelu puutumatus on jälitustoiminguga oluliselt riivatud. Prokuratuuris asuvate jälitustoimikute puhul võib käesolevas lõikes sätestatud kontrolli teha ka prokuratuur. [RT I, 06.03.2015, 22- jõust. 16.03.2015]

(5) Kui teavitamata jätmise alused on ära langenud, teavitab jälitusasutus isikut jälitustoimingust viivitamata. [RT I, 06.03.2015, 22- jõust. 16.03.2015]

(6) Kui jälitustoimingust teavitamata jätmise alus ei ole ära langenud, taotleb prokuratuur eeluurimiskohtunikult loa teavitamata jätmise tähtaja pikendamiseks. Eeluurimiskohtunik annab määrusega loa isiku teavitamata jätmiseks või keeldub loa andmisest. Isiku teavitamata jätmisel märgitakse määruses, kas teavitamata jätmise on tähtajatu või tähtajaline. Tähtajalise teavitamata jätmise korral märgitakse tähtaeg, mille jooksul jäetakse isik teavitamata. Teavitamata jätmise pikendamisest keeldumise korral teavitab jälitusasutus isikut jälitustoimingust viivitamata. [RT I, 06.03.2015, 22- jõust. 16.03.2015]

(7) Isiku teavitamisel tema suhtes tehtud jälitustoimingust tuleb talle selgitada ka edasikaebamise korda. [RT I, 06.03.2015, 22- jõust. 16.03.2015]

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3–7 nimetatud kohustused tuleb täita hiljemalt 2018. aasta 31. detsembriks. [RT I, 06.03.2015, 22- jõust. 16.03.2015]

§ 25². Rahvusvahelises koostöös kriminaalmenetluse sätete kohaldamine

(1) Kriminaalmenetluse seadustiku 19. peatüki 8. jao 5. jaotises sätestatud kohaldatakse kohtuotsuste suhtes, mis on tehtud pärast 2008. aasta 24. novembrit.

(2) Kriminaalmenetluse seadustiku 19. peatüki 8. jao 6. jaotises sätestatud kohaldatakse kohtuotsuste suhtes, mis on tehtud pärast 2011. aasta 5. novembrit.

(3) Kriminaalmenetluse seadustiku 19. peatüki 8. jao 7. jaotises sätestatud kohaldatakse kohtuotsuste suhtes, mis on tehtud pärast 2011. aasta 6. detsembrist. [RT I, 21.06.2014, 11- jõust. 01.01.2015]

§ 25³. Kriminaalmenetluse seadustiku 14¹. peatüki kohaldamise erisused

(1) Riigikogu liikme puhul, kelle suhtes on kriminaalmenetlus alustatud enne kriminaalmenetluse seadustiku 14¹. peatüki jõustumist, kohaldatakse kriminaalmenetluse alustamise ajal kehtinud kriminaalmenetluse seadustiku 14. peatükis sätestatud regulatsiooni.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu kehtib ka Riigikogu liikme kohta, kes kriminaalmenetluse alustamise ajal ei olnud veel Riigikogu liige. [RT I, 22.12.2014, 9- jõust. 01.01.2015]

§ 25⁴. Tsiviilhagile esitatavad nõuded

Kriminaalmenetluse seadustiku § 154¹ nõudeid kohaldatakse tsiviilhagide suhtes, mis on esitatud pärast 2017. aasta 1. jaanuari. [RT I, 06.01.2016, 5- jõust. 01.01.2017]

§ 25⁵. Kriminaalmenetluse seadustiku § 352¹ rakendamise erisused

Kriminaalmenetluse seadustiku § 352¹ rakendatakse alates inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni protokoll nr 16 Eesti suhtes kehtima hakkamise päevast. [RT I, 26.06.2017, 17- jõust. 06.07.2017]

§ 25⁶. Euroopa uurimismääruse sätete kohaldamine

Kriminaalmenetluse seadustiku 19. peatüki 8. jao 1². jaotist kohaldatakse ainult nende Euroopa Liidu liikmesriikide suhtes, kes on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/41/EL, mis käsitleb Euroopa uurimismäärust kriminaalasjades (ELT L 130, 01.05.2014, lk 1–36), oma riigi õigusesse üle võtnud. [RT I, 26.06.2017, 70- jõust. 06.07.2017]

§ 26. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. juulil.

(2) Käesoleva seaduse § 9 punktide 55 ja 56 kohaselt muudetakse kriminaalmenetluse seadustiku § 130 lõiked 3 ja 3¹ jõustuvad 2005. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 9 punkti 105 kohaselt lisatavad kriminaalmenetluse seadustiku § 210 lõige 4 jõustub 2005. aasta 1. septembril ja lõige 5 2005. aasta 1. jaanuaril.

(3¹) Käesoleva seaduse § 9 punkti 106 kohaldatakse nendele sõjakuritegudele, mis on toime pandud alates 1991. aasta 20. augustist.

(4) Käesoleva seaduse § 13 punkt 20 jõustub 2005. aasta 1. jaanuaril.

(5) Käesoleva seaduse § 15 punkt 1 jõustub Politseiameti, Piirivalveameti, Justiitsministeeriumi vanglate osakonna ja vangla ning Maksu- ja Tolliameti suhtes 2006. aasta 1. juulil.
[RT I 2005, 20, 127- jõust. 24.04.2005]